

Dobry Clavik

Iron Teller

Dobry Clavik & Clearney

Dobry Clavik

Dobry Clavik

*From nothing
showing nothing
Russian Rollback*

Director Peter Byrne

1972

O Romainu Rollandovi, spisovateli a dobrém člověku z Clamecy

Romain Roland se narodil 29. ledna 1866 v Clamecy a zemřel 30. prosince 1944 ve Vézelay. Pocházel ze staré měšťanské rodiny, studoval humanitní obory a po studiích se věnoval hudební vědě a historii. Přednášel v Římě a později na Sorboně dějiny hudby. Z tohoto údobí svého života vytěžil Rolland mnoho knih o hudbě a hudebnících (Haendel, Hudebníci minulosti, Hudebníci přítomnosti, Život Beethovenův). Roku 1903 vydal esej Lidové divadlo, pro něž už koncem devadesátých let napsal několik dramatických cyklů jako třeba Tragedie víry, který obsahuje hry Sain-Louis, Aěrt a Triumf rozumu, nebo cyklus Divadlo revoluce, zahrnující dramata Vlci, Danton, Čtrnáctý červenec. Z biografii velkých umělců napsal ještě Život Michelangelův a Život Tolstého.

První světová válka zastihla Rollanda ve Švýcarsku. Hrůzným zážitkem války je poznamenáno jeho dílo Jan Kryštof, za něž v roce 1915 dostává Nobelovu cenu. Potom se ještě vrací k válečné tragedii v novele Petr a Lucie a myšlenky o míru Ukládá do knihy Clèrambault. Potom následuje román Okouzlená duše. Po něm se vrací opět k životopisným románům a píše Život Gándhího, Ramakrishana a Vinekananda a ve třicátých letech se znovu zabývá Beethovenem (Beethovena velká tvůrčí období). Potom následují dramata Robespierre, Hra o lásce a smrti, Květnová neděle a Leonidy. Dále píše meditativní Cestu do hlubin nitra a posledním jeho větším dílem byla kniha o dávném příteli, básníku Pèguym.

Svého Colase Breugnona píše mezi Janem Kryštofem a Petrem a Lucií, tedy mezi dvěma díly poznamenanými hrůzou války. Kde se v této řadě tragické tematiky vzalo toto bezstarostné dílko? Romain Rolland to sám říká:

»Pocítil jsem nepřekonatelnou touhu po volné galské veselosti, ba až bujnosti. V téže době mě návrat do rodného kraje, jež jsem od mládí nespátřil, sblížil zase s mou zemí v neverském Burgundsku a probudil ve mně minulost, kterou jsem měl za zesnulou navždy, a všechny ty Colase Breugny, jež mám ve své kůži. Byl jsem přinucen mluvit za ně. Ti zatrolení žvanilové se za svého života ještě dost namluvili! Musil jsem povolit a psát, co mi diktovali. Teď je skončeno a jsem opět volný. Budu zas pokračovat ve svých vlastních myšlenkách, nenapadne-li ovšem některého z těch starých žvanilů, aby opět vylezl z hrobu a diktoval mi své listy pro potomstvo.«

milica
milica colose

kalitnica
stod
onot
hug

Maria
žena Colose
Šepiškha
Raušovi

na
to
pedu
u hro'gord

»Každá rána, která zabolí nějakou větev,
ozve se také v mém listí. Starosti i
radosti vesmíru jsou také mé. Jsem
smuten, když někdo trpí; směji
se, když je někdo šťasten!«

Romain Rolland.

IVAN TALLER

DOBŘÍ ČLOVĚK Z CLAMECY

Hra na motivy slavného románu Romaina Rollanda

Osoby a obsazení

Colas Breugnon	Otakar Janda
Clodie, jeho vnučka	× × ×
Marie, jeho žena	Štěpánka Ranošová
Martina, jeho dcera	Johana Tesařová
Florimond, jeho zeť	Václav Roštlapil
Chamaille, farář	Bohuslav Čvančara
Paillard, notář	Milan Šulc
Fiakr Bolakr, šikovatel	Jan Filip
Marion, dcera Lasičky	Marie Viková
Racquin, konšel	Milan Sova
Pán z Asnois	Alexander Postler
Poručík italské armády	Arnošt Borovec
Městská stráž	

Režie **Saša Lichý**, nositel vyznamenání Za vynikající práci

Výprava **Otakar Schindler**

Hudba **Jan Tomšiček**

Představení řídí **Jaroslav Fukala**

Text sleduje **Jiřina Čížková**

Přestávka po 3. obraze

Premiéra 21. ledna 1972

Leanne
Johnsen
(Catherine)
Johnsen
Martina

2
Linda
Linda

Johnsen
Johnsen

Johnsen
Johnsen

Kde není vína, není lásky.

Euripides

**Víno lze považovat
za nejzdravější a nejhygieničtější nápoj.**

Louis Pasteur

O Colasu Breugnonovi, řezbáři a dobrém člověku z Clamecy.

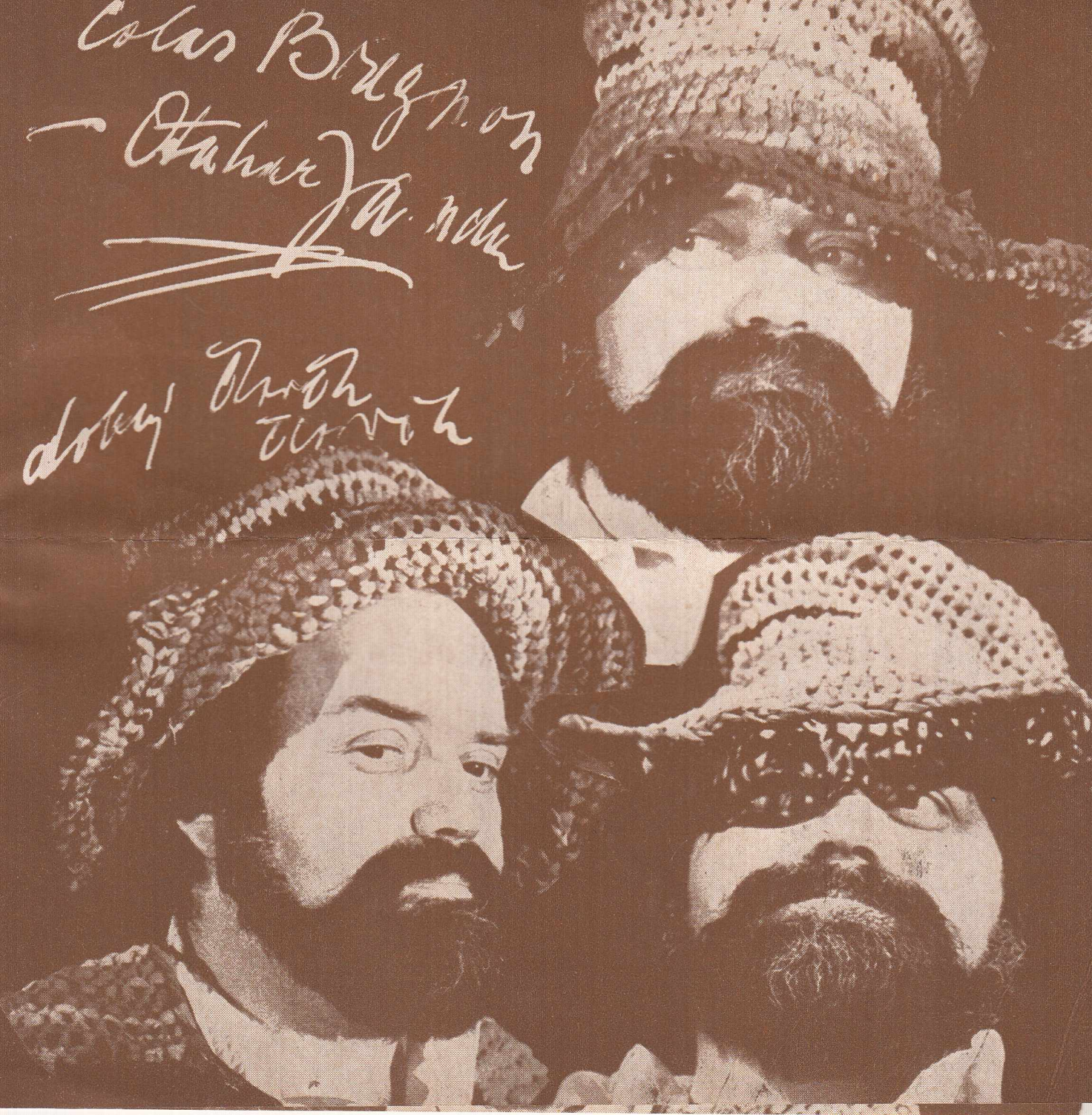
Colas Breugnon, lidový člověk a umělec — řezbář, je prisátý celou svou bytostí a nesmírnou láskou k rodnému kraji v němž léty zrál tento typ Burgundana, milující život, víno a svobodu, mající přese vši epikurejskou radost z bytí pevné mravní jádro a velkou svobodu myšlenky, mající přímo pohanskou lásku k zemi a vyznávající nade všemi božstvy především boha — rozum a potom také svého nejmilejšího boha — Bakcha.

Breugnon je opravdu lidová bytost s velkým horoucím srdcem, svobodným rozumem a skutečnou láskou k člověku. Je celkem chudý, i když je to skutečný umělec, protože nedovede kořistit ze svého nadání. A je v něm taková síla života, že překoná i mor, který ho zachvátil a přemůže jej štávou země — vínem. Stihnou ho těžké rány, zemře mu žena, těžce onemocní vnučka, jeho dům je rozbořen i se všemi uměleckými poklady, ale Colas Breugnon má tolik vnitřní síly, že se vyrovná i s těmi nejtěžšími ranami.

Colas je radostný pohan, který si nakonec uvědomuje, že čím méně **má**, tím více **je**, že vše je dobré, svět veselý a bílý, že člověk není nic, ale jeho dílo je nesmrtelné, a že trojnásobným vrahem je ten, kdo zabíjí myšlenku. Jemu není třeba hledat vyrovnání mezi myšlenkou a činem. Mezi nimi je u něho naprostá rovnováha. Je to organický člověk v plném rozvinutí všech sil, plný optimismu a radosti, věrnosti sobě i zemi, plný mravní síly a vnitřní jistoty.

Colas Brignon
- Othmar J. A. ...

dokey! ...
... ..

POZNÁMKA AUTORA

Bylo to v Liberci na sklonku padesátých let, kdy jsem mohl na jevišti malého Divadla hudby a poesie, jako jeho vedoucí, uvést dramatickou montáž podle Rolandovy novely Petr a Lucie. Byl to pro mne svátek, neboť to byla jedna z knížek, kterou jsem nosil léta na svém srdci. Byl jsem tehdy zároveň i režisérem představení. Petra hrál v tom představení, které mělo velký úspěch a doznalo desítky a desítky repriz, Saša Lichý.

Úspěch představení mne po dlouhá léta provázel a byl příčinou, že jsem se dílem i osobností Romaina Rollanda zabýval systematicky. A zde začala dozrávat myšlenka, abych se pokusil i o jeho Colase. Zrála ve mně plných dvanáct let. Několikrát jsem začínal, abych s lítostí poznal, že ještě nejsem zcela připraven, dozrálý. Mezitím jsem dramatickou montáž Petra a Lucie mnohokrát, jen pro své potěšení, přepisoval. Vnikal jsem hlouběji do osudů této dvojice a tím jsem se také přibližoval pochopení tak složité osobnosti, jakou bezesporu Romain Rolland ve své velikosti je. Výsledek této, mne tak těšící, byť i vyčerpávající práce, byl televizní scénář, který tak dokonale naplnil režisér bratislavského Národního divadla Tibor Rakovský v televizní inscenaci bratislavského studia Československé televize, ve které hráli hlavní role Emilia Vašaryová a Emil Horvath mladší. Inscenace se líbila, kritici byli spokojeni, já dostal mnoho překrásných dopisů od diváků a inscenace se ještě několikrát reprisovala.

Úspěch televizní inscenace mi vlil novou sílu k pokusu o převedení Colase Breugnona na jeviště. Při realizaci tohoto díla se opět setkávám, tak jako na začátku, se Sašou Lichým, tentokrát jako s režisérem inscenace.
